

BLUE SEA FILM FESTIVAL

Blue Sea Film Festival 15 vuotta elokussa 2008

Vuonna 1994 Rauman Elokuvakerho ry täytti 25 vuotta ja sen kunniaksi päätettiin pitää oikea elokuvafestivaali ensimmäisen "kunnon" avustuksen turvin. Ohjelmistossa oli peräti viisi pitkää elokuvaa ja teemana oli merellisyys.

Elokuvajuhlien ensiaskeleilla ei olisi uskonut, että juhla kerää toisella vuosituhannella tuhansia katsojia, luo kansainvälisiä kontakteja Itämeren maihin, tuo uutuuselokuvia pohjoismaista, esittää suomalaisen nykyelokuvan parhaimmista kattaen niin pitkät kuin lyhyet, dokumentit kuin animaatiotkin, järjestää erilaisia liikkuvan kuvan työpajoja, koulutusta ja luentoja niin lapsille kuin aikuisillekin, kokoaa suuren talkooporukan juhliä tekemään, kerää Raumalle elokuvantekijöiden huippuja ja viihdyttää yleisöä monimuotoisella poikkitaiteellisuudellaan.

Vuosien myötä elokuvatarjonta on laajentunut ja monipuolistunut. Tietty väljästi vedetty linja on hyväksi koettu: ohjelmiston runko on Itämeren alueen elokuvat lisättyinä pohjoismaisilla elokuvilla. Raumalla on nähty tanskalaisten dogman tekijöiden uutuudet, ruotsalaisen nykyelokuvan huiput, venäläiset erikoisuudet, virolaisia elokuvia on ollut joka vuosi. Vuonna 1997 alkoi islantilaisten elokuvien sarja Raumalla. Silloin esitettiin peräti seitsemän islantilaista elokuvaa ja vieraaksi saapui Islannin ohjaajasuuruus Fridrik Thor Fridriksson. Islantilaisia elokuvantekijöitä on nähty Raumalla senkin jälkeen. Vuonna 2003 näyttelijä Ville Haapasalo esitteli ennakkonäytöksenä venäläisen elokuvan Käki. Venäläiset elokuvat ovat rikastuttaneet festivaalin tarjontaa monena vuotena. Viime vuonna (2007) esiin nousi Baltian maiden elokuvat. Peräti yhdeksän uutta elokuvaa Baltiasta sai esitysfoorumien juhlilla.

Kotimaisten uutuuselokuvien osuus ohjelmistossa on keskeinen. Blue Sea Film Festival esittää vuoden aikana ensi-illan saaneista kotimaisista elokuvista parhaimmiston. Kaurismäen veljesten elokuvia on heitetty kankaalle joka vuosi ja esitetty melkein heidän koko tuotantonsa. Joka vuosi yleisölle tarjotaan myös mahdollisuus kohdata elokuvantekijöitä. Raumalla on nähty huippuohjaajia Aki Kaurismäestä Jari Haloseen, näyttelijäniimiä Kari Väänäsestä Martti Suosaloon, elokuvien leikkaajia, äänittäjiä, musiikintekijöitä ym. Elokuvakokemusta ovat syventäneet monet erilaiset yleisöluennot ja seminaarit: on pohdittu kaurismäkeläisyyttä ja tehty katsaus 100-vuotiseen suomalaisen elokuvan historiaan, on mietitty se pahuuden tematiikkaa elokuvissa ym. Yleisö ja tekijät hengittävät yhdessä elokuvaesityksen perustotuutta, keskustellen - siinä Rauman festivaalin ykkösmotto!

Ohjelmistossa on joka vuosi ollut kotimaisia klassikoita (Niskanen, Jarva, Orko, Vaala ym), kuin ulkomaisiakin (Pasolini, Godard, Eisenstein ym). Uusia restauroituja versioita vanhojen mestareiden leffoista on ongittu mukaan (mm. Peeping Tom, Kolmas mies, Taka-ikkuna, Vertigo, Pahan kosketus, Viimeiseen hengenvetoon). Viime vuonna suomalaisen näytelmäelokuvan 100-vuotisen juhlan kunniaksi esitimme aimo annoksen kotimaisia klassikoita Niskavuoren emännästä Rakkauden ristiin.

Dokumentit ovat Sinisen Meren Elokuvajuhlilla aina kiinnostaneet yleisöä. Joka vuosi valitaan mm. uusista kotimaisista dokumenteista parhaat päältä. Ensimmäisinä vuosina nähtiin paljon merellisiä dokumentteja ja laaja kirjo virolaisia dokkareita. Kiti Luostarisen Naisenkaari, Marko Röhrin Vedenalainen Islanti, Anu Kuivalaisen Musta kissa lumihangella, P.V. Lehtisen Hyppääjä, Veikko Aaltosen Maa ja Työväenluokka, Arto Halosen Pavlovin koirat, Markku Lehmuskallion huippudokumentit ja monet musiikkiaiheiset dokkarit ovat olleet suosittuja. Vuonna 2003 esitettiin kokonaisuudessaan Peter von Baghin Sininen laulu, Suomen taiteiden tarina. Maakunnallista väriä ja dokumentintekotaitoa toi vuonna 2005 Toinen Suomi-dokumentit ja 2006 Karhun Seudun Suistomaa –dokumentit.

Rauman erikoisuus oli rauman kielelle simultaanitulkattut leffat. Vuonna 1998 Ed Woodin leffa Plan 9 From Outherspace kääntyi raumaksi: Hautryävi ulkkoset avaruudesta. Maailman huonoimpana pidetystä leffasta tuli maailman hauskin. Yleisö ulvoi naurusta! Suomalais-neuvostoliittolainen yhteistyöelokuva Sampo tulkattiin vuonna 1999 ja runomittana oli nelisolmuinen frotee. Paikallinen erikoisuus oli vuonna 2002 Jouko Nummelan raumankielinen elokuva Murhaoda miähe.

Lapsille juhlien tarjonta on ollut monipuolinen. Disneyformaattista poiketen Raumalla on esitetty mm. virolaisia, tanskalaisia, ruotsalaisia animaatioita. Kotimaiset animaation mestarit - Tini Sauvo, Heikki Prepula, Liisa Helminen, Katariina Lillqvist ovat esittäytyneet elokuvillaan. Elokuvajuhlat kerää seudun lapset ja nuoret päiväkotij- ja koululaisnäytöksiin. Myös lasten tekemät elokuvat pääsevät esiin.

Baltic Herring- lyhytelokuvakilpailu alkoi vuonna 1995. Silloin ensimmäisen palkinnon nappasi nuori opiskelija Lenka Hellstedt lyhytelokuvallaan Paatti (vuonna 2001 Hellstedt ohjasi elokuvan Minä ja Morrison). Baltic Herring- kisassa on nähty leffoja jokaisesta Itämeren maasta. Monet tämän päivän nimet ovat olleet kilpailun palkittuja mm. Klaus Härö, Maarit Lalli, Jarmo Lampela, Saara Saarela ja Mika Taanila. Vuonna 2007 kilpailuun osallistui 67 lyhytelokuvaa seitsemästä Itämeren maasta.

Rauman festivaalin kehuttu intiimi tunnelma ja omaperäisyys lähtee osaltaan festivaalikeskuksen miljööstä keskellä Vanhaa Raumaa taidemuseon puutarhassa navettoineen ja makasiineineen. Taidemuseon tilat mahdollistavat monipuolisen liikkuvan kuvan esittämisen taidevideoista marginaalilyhäreihin. Nätsin iso sirkustelttä elokuvateatterina on ollut oiva näyttämö mm. lukuisille musiikkileffoille. Vuosien myötä valkokankaalla ovat soittaneet mm. Bob Marley, Rolling Stones, Neil Young, Sielun Veljet., Jorma Kääriäinen.

Vuonna 2000 alkoi hyvä yhteistyö YLE:n kanssa. Silloin suuren suosion sai Raid TV-sarja joka esitettiin kokonaisuudessaan. Myös sarjan päänäyttelijä Kai Lehtinen oli paikalla. Seuraavana vuonna Jouko Turkan Seitsemän veljestä TV-sarja toi mukanaan näyttelijäsuuruudet vieraisiksi. Vuonna 2003 esitettiin suosittu TV-sarja Sisko ja sen veli kokonaisuudessaan.

Monta huikeaa muistoa erilaisista elämyksistä mahtuu Blue Sea Film Festivaalin historiaan:

Walk in- esitykset kauppatorilla, Kuuskajaskarin saarella koetut leffa-elämykset, legendaarisen Rauma Jazz Film Orchestran säestykset lukuisiin mykkäelokuviin, Rauman Puhallinorkesterin elokuva-aiheinen konsertti juontajana Peter von Bach, katkitaiteelliset illat teltalla kirjailijavieraineen ja huippumuusikkoineen, Suomen merimuseon luennot, johdetut elokuvakeskustelut, seminaarit, mitä moninaisemmat näyttelyt, koulutukset ja työpajat - mutta ennen kaikkea festivaali on ollut vuorovaikutusta kankaan ja katsojan välillä, sellaista intensiteettiä ei saavuteta TV-kokemuksesta.

Entä tulevaisuus? Vuodesta toiseen BSFF on kyennyt säilyttämään kiinnostavuutensa, kyennyt uusiutumaan ja seuraamaan aikaansa, vaikka toimintamahdollisuuksia rajoittaa aina raha. Festari pyörii pääasiassa valtion avustusten turvin ja toivomme että myötämielisyyttä löytyy edelleenkin. Tavoitteena on säilyttää nykyiset vahvat puolet myös tulevaisuudessa pohjana tapahtuman kehittämiseksi. Kun Sinisen Meren Elokuvajuhlat näin tulee ”rippikouluikään”, tarvitaan myös uusia voimia mukaan tekemään jatkossakin kunniakkaat festivaalit. Tervetuloa mukaan kuohuntaan!

29.1.-08 Merja Valkoja

”Blue Sea Film Festival on elokuvatapahtuma, jolla on Sielu. Isolla kirjaimella. Rauman tapahtuma toimii kaikilla tasoilla. Se on osattu mitoittaa pienen kaupungin mittoihin ja sen ainutlaatuisen kaupunkikuvaan: elokuvat ikään kuin soljuvat osana Vanhan Rauman ainutlaatuisesta tunnelmasta.”
Peter von Bagh, fänin sana

Blue Sea Film Festival

